

İSTİSNA (ESER SÖZLEŞMESİ) AKDİ MÜŞTERİ BİLDİRİLENDİRME FORMU

Bu form, BDDK Tebliği¹ kapsamında müşterilerin bilgilendirilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

1. Akit Türü: İstisna (Eser Sözleşmesi)

2. Akdın Temel Özellikleri:

Eser sözleşmesi, belli bir ücret karşılığında nitelikleri belirlenmiş bir eseri imal ettirmek üzere yapılan akit türüdür.

Eser sözleşmesinde; üretici, işveren, akde konu malın cinsi, türü, sıfatı, miktarı, istenilen özellikleri, bedeli, vade ve teslim şartlarının belirli olması, malın katılım bankacılığı prensiplerine uygun olması ve tarafların irade beyanının (icap-kabul) bulunması gerekir. Mevcut ve üretilmiş bir mal eser sözleşmesine konu olamaz.

3. Ürün veya Hizmetin Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartlarına Uygunluğu:

Eser sözleşmesi bir alım-satım akdi olup meşruiyeti İslam hukukunun temel prensiplerine dayanmaktadır. Bu kapsamda katılım bankaları tarafından yapılan işlemler faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygundur.

4. Müşterinin Akit Çerçevesindeki Konumu:

Eser sözleşmesinde; katılım bankası müşteriye karşı yüklenici, müşteri ise işveren konumundadır. Alt eser sözleşmesinde ise; katılım bankası üreticiye karşı işveren, üretici ise alt yüklenici konumundadır.

5. Süreç ve İşleyiş:

Müşteri, üretimi tamamlanmamış bir mal alımına ilişkin finansman talebini katılım bankasına iletir. Katılım bankası, müşteriye limit tahsis eder. Finansman talebi onaylandıktan sonra katılım bankası, doğrudan üreticiye sipariş geçerek veya müşteriye vekil tayin ederek mala ilişkin eser sözleşmesi gerçekleştirir. Akabinde katılım bankası üreticiye ödemeyi gerçekleştirir ve başta belirlenen kâr ve vade ile satış yaparak müşteriye borçlandırır. Müşteri malı teslim aldıktan sonra alım-satım konu belgeyi katılım bankasına ibraz eder.

6. Akdın Taraflara Getirdiği Hak ve Yükümlülükler:

Müşteri finansman ödemelerini, eser sözleşmesi özelinde oluşturulan ödeme planı çerçevesinde yerine getirmeyi kabul ve beyan eder.

Katılım bankası, usulüne uygun gerçekleştirilen işlemler sonrasında malın üretilmesinden ve bedelinin üreticiye ödenmesinden, müşteri ise katılım bankasına vekâleten malın teslim alımından sorumludur.

Eser sözleşmesi, tarafları bağlayıcı olduğundan sözleşmeyi yapanlar tek taraflı olarak akdi bozamazlar.

Yüklenici (banka), malı sözleşmede belirtilen şartlara uygun üretmişse işveren (müşteri) vazgeçemez. Aksi durumda, işverenin (müşteri) bunu reddetme veya olduğu gibi kabul etme hakkı vardır. Ancak taraflar anlaşarak sulh yoluyla malın bedelinde bir indirimde de gidebilirler.

7. Vekâletin Taraflara Doğurduğu Hak ve Yükümlülükler:

Katılım bankası, müşteriye veya üçüncü bir kişiyi eser sözleşmesine konu malın katılım bankası adına ürettirilmesi ile ilgili işlemleri gerçekleştirmek üzere vekil tayin edebilir.

Vekâlete dayalı işlemlerde katılım bankası müşteriye vekil tayin etmeden önce malın müşteriye teslim edilmemiş, müşteri tarafından üreticiye herhangi bir ödeme (peşinat, çek, senet vb.) yapılmamış ve

¹ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından 30 Kasım 2021 tarihli 31675 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan *Faizsiz Bankacılık İlke ve Standartları Kapsamında Müşterilerin ve Kamuoyunun Bilgilendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*

Üretici tarafından müşteri lehine alım-satıma konu belgenin (fatura, irsaliye, sözleşme, tapu vb.) düzenlenmemiş olması gerekir.

8. Alım Satıma Konu Belgelerin Katılım Bankasına Teslimi:

Müşteri, eser sözleşmesine konu malın alım-satımına ilişkin belgelerin ve katılım bankası tarafından talep edilebilecek sair belgelerin birer suretini belirlenen süre içerisinde katılım bankasına teslim etmeyi kabul ve taahhüt eder.

9. Geç deme Durumunda Banka Uygulaması:

Borçların belirlenen tarihlerde ödenmemesi durumunda finansman ya da istisna (eser) sözleşmesine katılım bankasının belirli bir tutarı gecikme cezası olarak alacağına dair bir madde konulabilir. Ancak katılım bankası, gecikme cezası olarak aldığı bu tutarın, enflasyon oranının ve alacağının tahsili için zorunlu olarak yaptığı masrafların üzerindeki kısmından yararlanamaz. Tahsil edilen bu tutarlar katılım bankalarının Tekdüzen Hesap Planına göre sınıflandırılarak, faizsiz bankacılık ilke ve standartlarına uygun şekillerde değerlendirilmektedir.